

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
ob slavnostni otvoritvi prenovljene osrednje jahalnice Kobilarne Lipica**

Kobilarna Lipica, 26. januar 2024

Velja govorjena beseda.

Spoštovana generalna direktorica Tatjana Vošinek Pucer,

Spoštovana ministrica Mateja Čalušič,
Spoštovana državna sekretarja,
Dragi zaposleni v Kobilarni Lipica,
Cenjeni gostje.

Iskreno se vam zahvaljujem za povabilo na otvoritev prenovljene osrednje jahalnice, ki je tako, po 50 letih, ponovno pridobila nekaj estetske in tehnološke svežine.

Z veseljem sem prišla v Lipico, ki s svojo zgodovinsko in kulturno vrednostjo, predstavlja srce konjeniške tradicije v naši državi.

V srcih številnih Slovenk in Slovencev pa ima Lipica tudi izjemno simbolno vrednost kot kulturni simbol Slovenije, na katerega smo vsi tako zelo ponosni.

Veseli me, da je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport pristopilo k pripravi novega Zakona o Kobilarni Lipici, ki prinaša sveže rešitve za razvoj kobilarne kot nacionalnega spomenika in prvovrstno skrb za dobrobit lipicancev, ki so in morajo ostati v središču vseh prizadevanj in izboljšav.

Čestitam ekipi na ministrstvu, vodstvu in zaposlenim v Kobilarni Lipica, lokalni skupnosti in ostalim sodelujočim v javni razpravi, da ste pripravili osnutek zakona, ki ohranja visoko zaščito lipicancev ter varovanja kulturne in naravne dediščine. Ambiciji, da postane Kobilarna Lipica vrhunski mednarodni konjeniški center, se tudi sama pridružujem in jo zelo pozdravljam.

Lipicanci nas nagovarjajo s svojo bogato zgodovino in simboliko.

A polno simbolike je bilo za Kobilarno Lipica tudi preteklo leto.

Najprej izročitev Unescove listine o vpisu tradicije reje lipicancev na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Kot krona večletnih prizadevanj in truda držav partneric večnacionalne prijave, ki jo je v imenu Slovenije kot vodilne partnerice vodilo Ministrstvo za kulturo. A tu se zgodba še ne konča.

Vsak obiskovalec predsedniške palače, ki se po stopnišču vzpne v kristalno dvorano, gre mimo bronastega kipa Lipicanca. Ta je že kar nekaj let na vrhu centralnega stopnišča. Ustvaril ga je vrhunski slovenski kipar Janez Boljka.

Letos smo dodali še eno zgodbo. Slovenija je, tako kot druge države Evropske unije, zagotovila umetnine, ki krasijo sedež Sodišča Evropske unije v Luksemburgu. Na vstopu v Sodno stavbo pa tako od konca lanskega leta stoji lipicanec.

Zahvaljujoč podpori držav članic Sodišče EU hrani zbirko umetniških del, ki predstavljajo evropsko multikulturno dediščino.

V sodelovanju z Narodno galerijo smo sklenili, da bi ravno dvojček tega kipa odlično simboliziral slovensko naravno in kulturno dediščino. Ampak odlitkov je bilo narejenih le malo. Moj soprog Aleš je ugotovil, da ima enega v svoji veliki zbirki umetnin banka NLB in z njegovim posredovanjem je upravni odbor banke svoj kip dolgoročno posodil Narodni galeriji, ta pa nato Sodišču Evropske unije.

Pot proti Luksemburgu je dvojček kipa iz predsedniške palače začel spomladi v Lipici, ravno na dan, ko je Kobilarna Lipica prejela certifikat o vpisu v reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva pri UNESCO.

Veličastnost tega certifikata je v tem, da ga podeljujejo kobilarnam v osmih evropskih državah. Nastal je na podlagi skupne prijave Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Italije, Madžarske, Romunije, Slovaške in Slovenije. Poleg tega, da predstavlja kulturno dediščino vsake od teh držav, kip tako tudi simbolizira evropsko enotnost, ki presega meje, podobno kot odločitev držav Evropske unije, da delitev pravice zaupajo Sodišču Evropske unije.

Uradno je bil kip lipicanca predan 26. oktobra 2023 ob mojem obisku na sedežu Sodišča Evropske unije v Luksemburgu.

Spoštovana direktorica in spoštovani zaposleni v Kobilarni Lipica.

Imate privilegij delati v edinstvenem ambientu, ki ga predstavlja celotno območje Kobilarne. Čudovito oblikovana in ohranjena kraška krajina s prostranimi travniki in

pašniki, prepoznavnimi belimi zaščitnimi ograjami in kraškimi suhozidom, hrastovimi gaji in drevoredi. Vse v funkciji osrednje dejavnosti, vzreje lipicancev.

In imate čast delati v izvorni kobilarni lipicancev, najstarejši evropski kobilarni, ki kontinuirano vzreja isto pasmo konj. Čudovitih belih konj, ki v svojem karakterju nosijo neomajnost kraškega kamna in živahen temperament kraške burje.

Hvala vsem, tako tistim v kobilarni kot zasebnim rejcem, ki s svojo zavzetostjo skrbite za rejo lipicancev in ki z ljubeznijo do plemenitih belih konj zgodovinsko tradicijo Lipice in lipicancev prenašate na nove generacije.

Pri tem lahko vedno računate na mojo podporo.

Hvala.